

ROMANA ZMRZLÁ GALUSZKOVÁ

PALÍČKOVÁNÍ

VLÁČKOVÁ
KRAJKA

V OBRAZECH

EDICE
TRADIČNÍ
ŘEMESLA

edika.

Paličkování

Vláčková krajka v obrazech

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.edika.cz

www.albatrosmedia.cz

edika.

Romana Zmrzlá Galuszková

Paličkování – Vláčková krajka v obrazech – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

ROMANA ZMRZLÁ GALUSZKOVÁ

PALIČKOVÁNÍ

VLÁČKOVÁ KRAJKA
V OBRAZECH

edika.

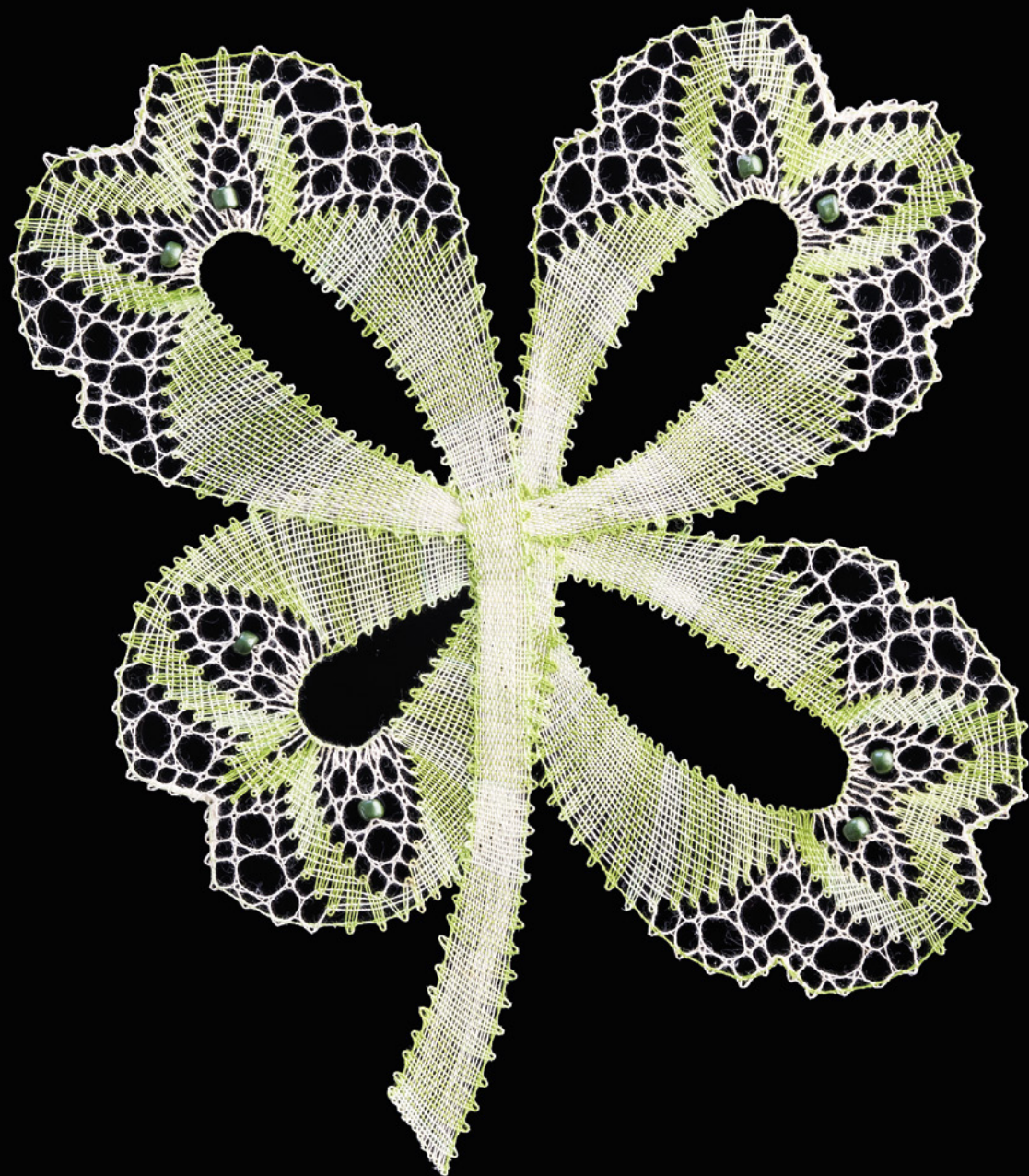

ROMANA ZMRZLÁ GALUSZKOVÁ

PALIČKOVÁNÍ

VLÁČKOVÁ KRAJKA
V OBRAZECH

edika.

Obsah

Předmluva	6	Kočka pláténková	48
Technika	7	Rozložení párů	51
Materiál	7	Další postup	51
Tužení	7	Závojnátka	52
Obecné rady	8	Postup	54
Opakování	8	Kapr	56
Začínání v místě zakončování	8	Začínání a zakončování	58
Zakončení v místě začínání	10	Dírky	60
Roh ve vláčkové kraje	12	Roh	63
Průvlek	13	Stromeček	64
Zub	13	Začínání a zakončování	66
Srdíčko malé	14	Rohy	66
Začínání a zakončování	16	Průvleky	67
Roh	16	Okraje	69
Srdce velké	18	Hlavička	72
Začínání a zakončování	20	Postup	75
Roh	20	Obraz	76
„Vrány“	21	Vějířky	78
Kytička	22	Začínání	78
Čtyřlístek pláténkový	24	Zakončení	79
Postup	26	Obraz s pecičkami	80
Čtyřlístek vláčkový	28	Postup, začínání, zakončení	82
Začínání	30	Dírky s pecičkami	82
Postup	30	Vějířky	82
Zakončení	31	Lapač snů	84
Motýl 1	32	Postup	86
Postup	34	Začínání a zakončování	86
Začínání křídel	34	Kruh nekruh	88
Zakončování	34	Začínání a zakončování	90
Motýl 2	36	Otevřené rohy	91
Postup	38	Plachetnice	92
Začínání párů do vláčky	38	Postup	94
Tělo paličkované najednou	38	Plachty	94
Průchod vláčkových nití skrze plátno	38	Kajuta, trup	95
Zoubek	39	Podvinky pro radost	96
Zakončení lístkoviny	39	Poděkování	104
Rozložení párů	42		
Navěšování barevných nití	42		
Pecička	43		
Kočka krucánková	44		
Rozložení párů	46		
Falešný řetízek	46		
Další postup	47		

Předmluva

Pokud jste se rozhodli dát vláčkové krajce šanci již podruhé, pevně věřím, že si vás tento typ krajky získal stejně jako mě. Můj vztah k ní se s časem měnil. Zpočátku to byla jen zvědavost. Jistě jste slyšeli, že vláčková krajka patří mezi nejtěžší paličkované krajky vůbec. Takovou výzvu jsem nemohla odmítnout. Poté mě zaujala svou nečekanou tvárností, a to do takové míry, že jsem o ní napsala knihu. A upřímně doufám, že tady naše cesta nekončí, protože mě nepřestává překvapovat svou hravostí.

Přesto všechno se mi vždy při vzpomínce na vláčkovou krajku vybaví nekonečné metry sněhově bílé vzdušné krajky, precizně upaličkované s až strojovou přesností. Taková byla, je a vždycky bude.

Což nás přivádí k obsahu tohoto dílu, který je věnován vláčkové krajce v obrazech. Než vůbec navinete nitě na paličky, je dobré si uvědomit, kolik staletí se vláčková krajka paličkovala pouze jako metráž. K tomu byla vytvořena, takže cokoliv uvidíte na následujících stránkách, je již tzv. nad plán. Pro nás to znamená asi toto: nebude to snadné. Následující vzory už nepracují jen s jedním vzorem krajky, jak tomu bylo v předchozím díle, neskládáme pouze rovný pruh krajky do nejrůznějších útvarů, ale ohýbáme vzory do takového tvaru, jaký potřebujeme. Dochází k deformaci úhlů, k nesouměrnosti. Budou oblasti krajky, které se vám budou zdát překroucené (příliš nahuštěné nitě v malém prostoru), nebo naopak nedostatečně zkroucené. Bude nutné si opravdu pečlivě hlídat pravidla vláčkové krajky, která jsme si spolu minule natrénovali. Nepíši to zde proto, abych strašila, ale abych vás uklidnila, že pokud vámi upaličkovaný kus vypadá „divně“, je velmi pravděpodobné, že krajku máte správně vyhotovenou.

Snažila jsem se, aby každý obrázek byl i po technické stránce něčím jiným, novým, něčemu vás naučil. Přeji příjemné tvoření a směle do toho.

Technika

Základem zůstává vláčková krajka a vše, s čím jsme se již seznámili v knize *Paličkování. Variace vláčkové krajky* – rohy ve vláčce, zoubky, práce s obtahovačkou, vránátka... Vše bude ale zopakováno. Velmi často budeme využívat různých plátnových, či polohodových pásků, ke kterým budeme vláčkovou krajku přiháčkovávat. Zůstala jsem při navrhování věrná i lístkovině a pecičkám.

Materiál

Za materiál vhodný pro paličkování vláčkové krajky považuji egyptskou bavlnu, obecně však měkké bavlněné nitě, které nepruží. Jako obtahovačku doporučuji přadénka typu Mouliné. Ty ráda volím z důvodu široké barevné škály a možnosti je dělit dle vlastní potřeby. Také jsou jednotlivé nitě dostatečné pevnosti, aby se s nimi dalo paličkovat. Jako obtahovačku lze použít různé efektní a metalické nitě. Případně je možné přadénka družít, abychom dosáhli požadované tloušťky obtahovačky.

Nevím, zda bych to zařadila přímo do sekce materiálů, ale často také využívám skleněné korálky namísto peciček pro ozdobení.

Tužení

Zaměřím se na tužení obrazové krajky. Přestože krajka přijde s největší pravděpodobností do rámečku a bude chráněná sklem, je dobré krajku patřičně natužit. Obrazovou krajku tužím dvěma způsoby.

Silně tužícím lakem na vlasy bez parfemace a dalších aditiv. Přebytek laku lze odsát papírovým ubrouskem. Pozor na krajky, které by měly být vystaveny dlouhodobému působení slunečního záření. Krajka poté může zežloutnout a i jinak měnit barvu. Stejně tak pozor na použití laku na vlasy na krajky s metalickými nitěmi nebo korálky. Lak může opět změnit jejich barvu a lesk (zmatní, rozpustí povrchové zušlechtnění korálků). U krajkových obrázků uchovávaných ve skleněných rámech může lak změnami teplot a vlhkosti vyvzblínat z krajky na sklo a vytvořit na něm nevzhledné skvrny.

Poté si můžeme vybrat z celé řady chemických tužidel (polystyren rozpuštěný v perchloru apod.). Bohužel i s těmito tužidly mám zkušenost, že mohou změnit lesk efektních nití. Při příliš vysokých koncentracích tužidla nám mohou na krajce vzniknout plošky zaschlého tužidla.

Větší krajky přesto doporučuji k podkladu přišít. To nám zaručí, že krajka v rámu nesklouzne a udrží si svůj tvar.

Obecné rady

Před začátkem paličkování si vypíchat podvinek

Podvinek si připravíme tak, jak jsme zvyklí. Než ale navěsíme paličky, doporučuji si podvinek vypíchat čalounickým špendlíkem nebo nějakým bodcem. Špendlík budeme zapichovat pouze do teček v podvinku, kam při paličkování budeme zapichovat klasické malé špendlíky. Je to dobré pro přehlednost. Když máme hodně nití a hodně již zapíchaných špendlíků, snadno se nějaká tečka přehlédne. Toto opatření tomu účinně brání.

Špendlíky zapichujeme pouze do teček

Občas máme tendence zapichovat různé pomocné špendlíky na odkládání párů paliček, kamkoliv se nám zlíbí. Prosím, abyste se toto u paličkování vláčkové krajky odnaučili. Stačí nějaké problematické místo, krajku několikrát vypáremo a za chvíli už nebudeme vědět, které dírky platí a které ne.

Dokončujeme řady

Laicky řečeno to znamená, že paličkujeme celou diagonální řadu najednou, dokud nás pustí vzor. Nekončíme vprostřed řady. U rovné krajky na tom tolik nezáleží, ale jakmile se krajka začne kroutit a měnit úhly, může nastat problém. Je tu několik návodů na obrázky (např. hlavička), kde je opravdu potřeba toto pravidlo dodržovat.

Řady začínáme paličkovat z té strany, kde nepřidáváme páry

Pokud to ovšem vzor dovolí. Opět můžeme mít krajku různě zdeformovanou (hlavička) a nemusí být na první pohled zcela jasné, že bude třeba přidat pár nebo se bez něj obejdeme. Proto je vhodné začít paličkovat řadu na té straně, kde něco takového řešit nemusíme. On ten pár pak na konci řady chybět buď bude, nebo ne. Krajka si o něj sama řekne.

Opakování

V díle *Paličkování. Variace vláčkové krajky* jsme si vysvětlili několik technických záležitostí, které budeme i zde hojně využívat. Myslím, že je tedy vhodné si ty složitější zde znovu připomenout.

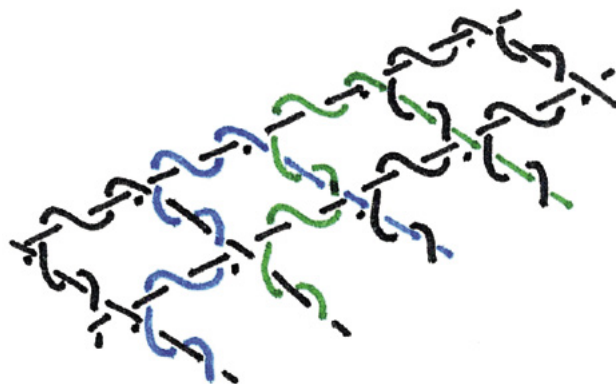
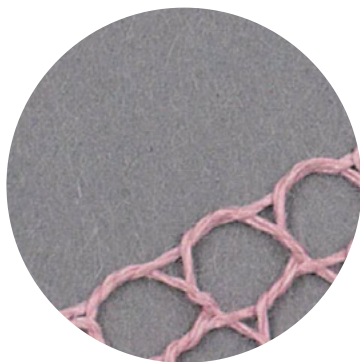
Začínání v místě zakončování

Znamená to, že paličkujeme kruh, ovál, čtverec... Základ některých obrázků tvoří tyto tvary, jen to nemusí být na první pohled patrné.

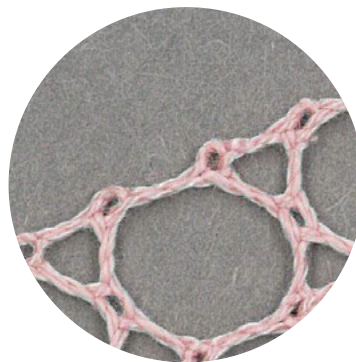
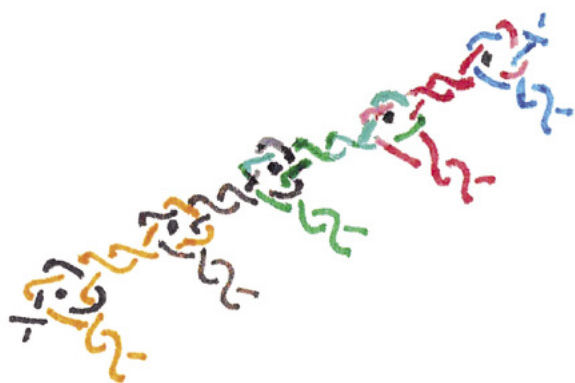
Jak začít

- Akceptujeme podvinek, což znamená, že je-li naznačena půdice, paličkujeme půdici, je-li nakreslené obtáčené plátno, paličkujeme obtáčené plátno.
- Začátek by měl být hladký, bez oček, špendlíky zapichujeme do teček v podvinku. Na špendlík navěsíme nový pár, upaličkujeme požadovaný úhoz a špendlík přepícheme na správné místo. U vláčkové půdice pod křížení nití, u vráňátek a hrachovinky do středu obtáčeného plátna.

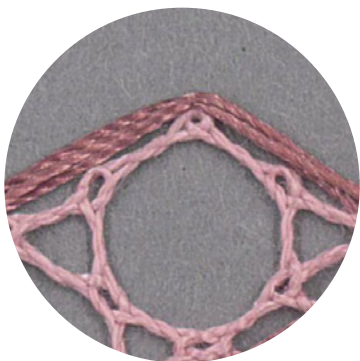
Půdice

Vráňátka (hrachovinka)

Obtahovačka

Pokud potřebujeme navěsit pouze jednu obtahovačku, necháváme vždy delší kousek nití na začátku volný k zapalíkování při zakončování.

Pár obtahovačky můžeme navěsit, i když celá nebude hned zapracovaná do krajky. Toho využijeme v případech, kdy krajkou začínáme hned pod obtahovačkou (většinou vráňátka nebo hrachovinka). Obtahovačku opřeme na špendlíky první řady, na které jsme páry navěšovali, a dále s ní pracujeme tak, jak je potřeba.